

**Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi siirtolaisvälytyksestä
annetun lain kumoamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan siirtolaisvälytyksestä annettu laki kumottavaksi. Esitys liittyy Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen (ETA-sopimus). Tarkoituksena on, että laki tulisi voimaan samanaikaisesti ETA-sopimuksen kanssa.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Euroopan yhteisöjen neuvoston asetus (ETY) N:o 1612/68 työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta yhteisön alueella

Työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskeva asetus sisältyy ETA-sopimuksen 28 artiklassa mainittuun liitteeseen V.

Työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta annettu asetus sisältää säännökset työntekijöiden vapaan liikkuvuuden toteuttamiseksi. Tarkoituksena on lopettaa kaikkinaisen kansalaisuuden perustuva syrjintä. Asetuksen 5 artiklasta seuraa lisäksi, että ETA-alueen kansalaisella on oikeus saada samaa apua toisesta jäsenvaltiosta kuin mitä kyseisen valtion työnvälitysviranomainen antaa oman valtion kansalaiselle. Artikla ja EY:n tuomioistuimen ratkaisukäytäntö, erityisesti tapaus 292/89 (Antonissen) ja 316/85 (Lebon) edellyttävät, että työnvälityspalvelut ovat alueen jäsenvaltioiden kansalaisten käytävissä myös toisessa jäsenvaltiossa työnhakijoiden asuinpaikasta riippumatta. Artiklan ja EY:n tuomioistuimen ratkaisukäytännön mukaan oikeus saada sellaisia palveluja, joihin liittyy sosiaalisia etuuksia, syntyy vasta kun henkilöllä on työntekijäasema asianomaisessa maaassa. Työntekijäaseman henkilö saavuttaa tekemällä työsopimuksen.

1.2. Laki siirtolaisvälytyksestä

Siirtolaisvälytyksestä annettu laki (11/56) sääntelee pääasiassa siirtolaisvälytyksen toimilupa-asioita ja toimiluvan saaneiden toimintaa. Lain 1 § sisältää soveltamisalasäännöksen, jonka mukaan laissa tarkoitetaan siirtolaisella Suomen kansalaista, joka lähtee Suomesta toiseen maahan ja siirtolaisvälytyksellä siirtolaiseksi aikovan avustamista.

Lakia sovelletaan sen 1 §:n mukaan Suomen kansalaisiin ja siten siirtolaisvälityspalveluja annetaan vain heille. Tämä merkitsee sitä, että laki on ETA-sopimuksen ja siihen liittyvän työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta annetun asetuksen vastainen, koska se rajaa edunsaajaksi vain Suomen kansalaisen.

Koska lakia ei ole nykyisessä muodossakaan sovellettu vuoden 1972 jälkeen, jolloin ainoan lain nojalla siirtolaisvälytyksen harjoittamiseen myönnetyn toimiluvan voimassaolo päättyi, voidaan se vanhentuneena kokonaan kumota.

2. Esityksen organisatoriset ja taloudelliset vaikutukset

Esityksellä ei ole organisatorisia eikä taloudellisia vaikutuksia.

3. Voimaantulo

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti ETA-sopimuksen kanssa. Ehdotetun voimaantulosäännöksen mukaan lain voimaantulosta säädetään asetuksella.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki**siirtolaisvälityksestä annetun lain kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan 5 päivänä tammikuuta 1956 siirtolaisvälityksestä annettu laki (11/56) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

2 §

Tämä laki tulee voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 9 päivänä lokakuuta 1992

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Työministeri *Ilkka Kanerva*